

Oosterwolde, Ecomunitypark

QuickScan

JM ecologie b.v., 2023

QuickScan Oosterwolde, Ecommunitypark

Ecologische beoordeling in het kader van de Wet natuurbescherming

Rapportnummer

R23.095

Status

0.5 (concept)

Datum

13-09-2023

Opdrachtgever

Interra Maatwerk
Oer de Feart 163
8502 CV Joure

Auteur

J. Hovius

Controle

Corine Bos

Voorpagina

Impressie plangebied.

Te citeren als

Hovius, J. 2023. QuickScan Oosterwolde, Ecommunitypark; Ecologische beoordeling in het kader van de Wet natuurbescherming. Rapport R23.095 JM ecologie b.v., Gorredijk.

JM ecologie b.v.

Leitswei 12
8401 CL Gorredijk

Copyright

© 2023 JM ecologie b.v.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.

Inhoud

1	Inleiding	2
1.1	Aanleiding	2
1.2	Globale ligging	2
1.3	Structuur natuurwetgeving in Nederland	3
1.4	Scope van de QuickScan	4
1.5	Werkwijze	5
2	Beschrijving locatie en ingreep	6
2.1	Locatie	6
2.2	Ingreep en planning	8
3	Resultaten bureaustudie en veldbezoek soortbescherming	9
3.1	Bureaustudie (NDFP)	9
3.2	Veldbezoek	10
4	Effecten en gevolgen	20
4.1	Overzicht beschermde soorten	20
4.2	Effecten op de in het plangebied (mogelijk) aanwezige flora en fauna	21
5	Vervolgstappen	23
5.1	Algemene broedvogels; specifieke werkwijze	23
5.2	Vleermuizen; specifieke werkwijze	24
5.3	Ringslang; specifieke werkwijze	24
5.4	Niet beschermde of vrijgestelde vissen en amfibieën	25
6	Conclusie	26
	Geraadpleegde bronnen	27
	Bijlage 1 – Jaarrond beschermde nesten per provincie	28

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In opdracht van Interra Maatwerk heeft ecologisch adviesbureau JM ecologie b.v. een QuickScan soortbescherming uitgevoerd aan de Venekoten te Oosterwolde, gemeente Ooststellingwerf, provincie Friesland, ten behoeve van het uitbreiden van het Ecommunitypark. Het Ecommunitypark levert een duurzaam werklandschap waar natuur en landschap in balans staat met bedrijvigheid. Om te onderzoeken hoe de geplande voornemens zich verhouden tot (potentieel) aanwezige beschermde natuurwaarden in en nabij het plangebied en of deze negatieve effecten ondervinden van de voorgenomen plannen, is er een QuickScan uitgevoerd.

1.2 Globale ligging

Het plangebied is gelegen in het zuiden van Oosterwolde, gemeente Ooststellingwerf, provincie Friesland. Oosterwolde is gelegen in het zuidoosten van Friesland. Het plangebied betreft op het moment al een Ecommunitypark echter wordt voor het oostelijke deel een bestemmingsplanwijziging aangevraagd doordat dit deel nog een agrarisch weiland met Engels raaigras betreft.

De omgeving bestaat hier voornamelijk uit bedrijventerrein, agrarische percelen, wegen, bosschages en bomenrijen en watergangen. Ten westen van het plangebied loopt de N381 en ten zuiden is een zonnepark gelegen. De globale ligging van het plangebied is weergegeven in afbeelding 1.1.

Afbeelding 1.1. Globale ligging van het plangebied (rood en blauw) ten zuiden van Oosterwolde (bron achtergrond: Esri).

1.3 Structuur natuurwetgeving in Nederland

De Wet natuurbescherming (hierna Wnb) heeft per 1 januari 2017 de Boswet, Flora- en faunawet en de Natuurbeschermingswet 1998 vervangen. De Wet natuurbescherming regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, de bescherming van soorten en de bescherming van houtopstanden.

Naast bescherming vanuit de Wet natuurbescherming, zijn er ook gebieden die planologisch beschermd zijn. Dit betreft het 'Natuurnetwerk Nederland' (hierna NNN). De bescherming van het NNN verloopt via het ruimtelijke ordeningsrecht (Barro, bestemmingsplannen), maar vindt zijn oorsprong in de Wnb. Na de decentralisatie (2017) zijn enkele provincies andere namen gaan voeren voor de NNN. Tot slot bestaan er diverse provinciaal beschermde natuurgebieden. De bescherming van deze gebieden wordt middels provinciaal beleid geregeld en valt derhalve tevens niet onder de Wet natuurbescherming.

Decentralisatie

Het bevoegd gezag is gedecentraliseerd naar de provincies. Het Rijk behoudt echter het bevoegd gezag en de verantwoordelijkheid voor het verlenen van ontheffingen en vrijstellingen voor handelingen en projecten in gebruik, beheer of aanleg door het rijk, zoals bijvoorbeeld hoofdwegen, spoorwegen, hoofdvaarwegen, waterkeringen, militaire terreinen, gastransportnet, hoogspanningsleidingen, delfstoffen, kustlijn, bepaalde visserij en bijvoorbeeld activiteiten Koninklijk Huis.

Soortbescherming

In de Wet natuurbescherming is soortbescherming opgedeeld in categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wet natuurbescherming. Het gaat om de volgende categorieën:

1. soorten van de Vogelrichtlijn;
2. soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn;
3. 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora').

De verbodsbepalingen en ontheffingsgronden voor de eerste twee categorieën komen rechtstreeks uit de Vogel- en Habitatrichtlijn. De derde categorie vindt zijn oorsprong in de nationale wetgeving.

Soorten van de Vogelrichtlijn

Voor Vogelrichtlijnsoorten is het verboden om in het wild levende vogels te doden of te vangen, opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen, te beschadigen, te rapen of nesten van vogels weg te nemen. Daarnaast is het verboden vogels opzettelijk te storen. Dit laatste verbod geldt niet voor een aantal aangewezen vogelsoorten, indien de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding en het nest zelf zijn functionaliteit behoudt.

In aanvulling op de Vogelrichtlijn, geldt er voor een aantal vogelsoorten die jaarlijks naar hetzelfde nest terugkeren een jaarrond bescherming van de nesten. De meeste provincies en het Rijk hanteren de "Lijst met jaarrond beschermde nesten 2012". Hierin wordt onderscheid gemaakt tussen jaarrond beschermde nesten (categorie 1 tot en met 4) en mogelijk jaarrond beschermde nesten (categorie 5). Voor deze laatste categorie geldt alleen een jaarrond beschermde status indien ecologisch zwaarwegende omstandigheden dat rechtvaardigen. In de provincies Overijssel, Flevoland en Limburg geldt een aangepaste lijst jaarrond beschermde nesten, waarin een andere categorisering is aangebracht. In de provincie Friesland treedt een aangepaste lijst jaarrond beschermde nesten in werking met ingang van de Omgevingswet. De provincie Groningen hanteert geen officiële lijst, maar stelt dat essentiële nesten functioneel niet weggenomen mogen worden.

Soorten van de Habitatrichtlijn

Voor soorten van artikel 3.5 (Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern en Bonn) is het eveneens verboden om in het wild levende dieren en planten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen, opzettelijk eieren van dieren te vernielen of te rapen. Voortplantings- of rustplaatsen mogen niet beschadigd of vernield worden. Daarnaast geldt er een verbod om planten behorend bij artikel 3.5 te plukken, verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen. In tegenstelling tot de Vogelrichtlijnsoorten in artikel 3.1, mogen dieren behorend bij artikel 3.5 niet opzettelijk verstoord worden, ook niet als er geen wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding.

Andere soorten

Naast de Europees aangewezen beschermde flora en fauna, is er in Nederland ook een Nationale soortenlijst gemaakt die niet gedekt wordt door de Vogel- en Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern of Verdrag van Bonn. Deze soorten zijn opgenomen in bijlage A en B van de Wet natuurbescherming. Voor soorten in bijlage A geldt een verbod op opzettelijk doden of vangen van dieren en opzettelijk beschadigen of vernielen van vaste voortplantings- of rustplaatsen van dieren. Voor soorten in bijlage B geldt een verbod op opzettelijk plukken, verzamelen, afsnijden, vernielen en ontwortelen van planten. In tegenstelling tot artikel 3.1 en 3.5, is verstoring van deze soorten toegestaan, zolang dit niet leidt tot het beschadigen van de functionaliteit van een vaste voortplantings- of rustplaats. Tevens mag de verstoring er niet toe leiden dat de leefomgeving die nodig is om de vaste voortplantings- of rustplaats te laten functioneren, in het geding komt.

Met betrekking tot de 'andere soorten' zijn per provincie beleidsregels opgesteld waarin voor een deel van deze soorten vrijstelling is verleend. De grond waarop deze vrijstelling geldt verschilt per provincie en hoeft dus niet in alle situaties van toepassing te zijn. Vrijstelling op basis van ruimtelijke inrichting of ontwikkeling is een geldige reden in alle provincies.

Indien bij het project-voornemen één of enkele gestelde verboden in artikel 3.1, 3.5 of 3.10 worden overtreden, dient gewerkt te worden conform een gedragscode. Biedt een gedragscode geen oplossing, dan is het mogelijk om een ontheffing aan te vragen bij de provincie waarin het voornemen plaats vindt. De grond waarop een ontheffing mogelijk is, verschilt per categorie.

1.4 Scope van de QuickScan

Deze QuickScan is opgesteld om de ecologische waarden van het plangebied te bepalen, en de, ten gevolge van de geplande wijziging, eventuele strijdigheden met de Wet natuurbescherming (Wnb) in kaart te brengen, waaruit een advies zal volgen over hoe te handelen volgens deze wet.

Er wordt in deze QuickScan niet ingegaan op raakvlakken met de gebiedsbescherming (Natura 2000, NatuurNetwerk Nederland en overige provinciale gebiedsbescherming) en de bescherming Houtopstanden.

Een initiatiefnemer is, vanuit de natuurwetgeving, bij ruimtelijke ingrepen (maar ook maatregelen en activiteiten) verplicht op de hoogte te zijn van mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen en rond het plangebied, zodat hiermee rekening kan worden gehouden. De consequenties van de beoogde ruimtelijke ingreep zijn getoetst aan de bepalingen van de soortenbescherming uit de Wet natuurbescherming (Wnb).

De natuur is onvoorspelbaar. Het veldbezoek beschrijft een momentopname. Indien de periode tussen veldbezoek en de invoer van de geplande werkzaamheden en/of wijziging meerdere jaren wordt, of indien de omstandigheden significant wijzigen, dient overwogen te worden een herhaald veldbezoek te laten uitvoeren, hetgeen mogelijk tot gevolg heeft dat de QuickScan wordt herzien.

1.5 Werkwijze

Bureaustudie

Voorafgaand aan het veldbezoek wordt de mogelijke aanwezigheid van beschermde soorten onderzocht door het raadplegen van online- en fysieke atlanten en databases, zoals bijvoorbeeld de NDFF. Het doel van de bureaustudie is het inschatten van de ligging van het projectgebied, de aanwezige habitattypes en de bekende beschermde soorten, alsmede het verkrijgen van inzicht in de kans dat beschermde soorten in een projectgebied aanwezig kunnen zijn. De ligging van beschermde gebieden ten opzichte van het plangebied wordt vastgesteld aan de hand van online databanken van de provincies en het rijk.

Veldbezoek

Het veldbezoek is afgelegd door ecooloog Jessica Hovius van JM ecologie b.v. op 16 mei 2023. Het bezoek is uitgevoerd van 15:30 tot 16:30 uur, bij 12°C en 3 Bft, op een bewolkte dag. Het doel van het veldbezoek is het inschatten van de aanwezige habitattypes en het verkrijgen van inzicht in het plangebied.

Maatregel(en) en effecten

De derde stap is de beschrijving van de geplande maatregel en de omstandigheden (planning, methode) waarin deze uitgevoerd gaat worden. Tezamen met het veldbezoek en de bureaustudie kunnen hieruit eventuele strijdigheden van de plannen met de betreffende natuurwetgeving opgespoord worden, en kunnen eventuele kennishiaten benoemd worden. Hieraan worden conclusies verbonden en hieruit zal duidelijkheid ontstaan over de eventuele noodzaak tot het nemen van vervolgstappen, met als doel de werkzaamheden en/of wijziging conform de huidige Wet natuurbescherming te laten plaatsvinden.

2 Beschrijving locatie en ingreep

2.1 Locatie

Het plangebied is gelegen in het zuiden van Oosterwolde, gemeente Ooststellingwerf, provincie Friesland. Oosterwolde is gelegen in het zuidoosten van Friesland. Het plangebied betreft op het moment al een Ecommunitypark echter wordt voor het oostelijke deel een bestemmingsplanwijziging aangevraagd doordat dit deel nog een agrarisch weiland met Engels raigras betreft.

Ten noordoosten wordt dit weiland begrensd door een bosschage en ten zuidoosten ligt een zonnepark. In het noordwesten wordt dit weiland begrensd door een bosschage en ten zuidoosten ligt een zonnepark. In het noordwesten ligt in het plangebied een bedrijfsloods. In en rond het plangebied zijn enkele greppels en watergangen aanwezig. Tussen het westelijke en oostelijke deel ligt een houtwal. In het westelijke deel van het Ecommunitypark zijn een vleermuisbunker, marterkisten, valkenkast, broeihopen, watergangen met natuurlijke oevers, parkeerplaatsen, terrein met reliëf en bedrijfspanden aanwezig.

Afbeelding 2.1. Begrenzing van het plangebied (blauw = reeds bebouwd Ecommunitypark, rood = de bestemmingsplanwijziging locatie) (bron achtergrond: Esri).

Afbeelding 2.2. Impressie oostelijk perceel met de houtwal.

Afbeelding 2.3. Noordoostzijde oostelijk perceel.

Afbeelding 2.4. Bedrijfsloods op nieuw perceel.

Afbeelding 2.5. Bosschage noordoostelijk van plangebied.

Afbeelding 2.6. Westelijk deel met bedrijfspan, watergang en rechts in de heuvel een vleermuisbunker.

Afbeelding 2.7. Bedrijfspan, valkenkast en grondheuvel.

Afbeelding 2.8. Marterkast.

Afbeelding 2.9. Broeihoop en houtwal.

2.2 Ingreep en planning

De opdrachtgever is voornemens om het oostelijke deel van het Ecommunitypark definitief te gaan inrichten. Momenteel betreft het oostelijke deel nog een agrarisch weiland met Engels raaigras. De precieze inrichting is nog niet bekend echter zal er in totaal minimaal 51% ingericht worden met groen en water. Er wordt mogelijk een doorgang gemaakt in de houtwal, ook zullen er mogelijk wat greppels gedempt worden. De opdrachtgever is voornemens te starten met de werkzaamheden zodra alle vergunningen rond zijn.

3 Resultaten bureaustudie en veldbezoek soortbescherming

3.1 Bureaustudie (NDFF)

Om een inzicht te krijgen in de aanwezige beschermde natuurwaarden binnen en in de omgeving van het plangebied, wordt onder andere gekeken naar de Nationale Database Flora en Fauna (NDFF). In deze database staan gevalideerde waarnemingen van zowel beschermde, als niet-beschermde soorten. Om een representatief beeld te krijgen van de mogelijk aanwezige beschermde natuurwaarden is gekeken naar waarnemingen van beschermde soorten in de afgelopen vijf jaar binnen, en in een straal van 2500 meter rondom het plangebied. In onderstaande tabel zijn de bekende beschermde soorten uit de NDFF weergegeven.

Tabel 3.1. Uit de bureaustudie bekende vogels met jaarrond beschermde nesten, Habitatrichtlijnsoorten en nationaal beschermde soorten in de omgeving van het plangebied (bron: NDFF).

Soortgroep	Soortnaam	Beschermingsregime (Wnb)
Vogels met jaarrond beschermde nesten	Boomvalk	Artikel 3.1
	Buizerd	Artikel 3.1
	Gierzwaluw	Artikel 3.1
	Grote gele kwikstaart	Artikel 3.1
	Havik	Artikel 3.1
	Huismus	Artikel 3.1
	Kerkuil	Artikel 3.1
	Ooievaar	Artikel 3.1
	Ransuil	Artikel 3.1
	Roek	Artikel 3.1
	Sperwer	Artikel 3.1
	Steenuil	Artikel 3.1
	Wespendief	Artikel 3.1
Zoogdieren	Das	Artikel 3.10
	Eekhoorn	Artikel 3.10
	Otter	Artikel 3.5
	Wolf	Artikel 3.5
	Vleermuizen*	Artikel 3.5
Reptielen	Levendbarende hagedis	Artikel 3.10
	Ringslang	Artikel 3.10
Amfibieën	Boomkikker**	Artikel 3.5
Dagvlinders	Grote vos	Artikel 3.10
	Grote weerschijnvlinder	Artikel 3.10
Libellen	Gevlekte glanslibel	Artikel 3.10

* gewone dwergvleermuis en gewone grootoorvleermuis.

** De boomkikker komen van nature niet voor rond Oosterwolde. Waarnemingen in de omgeving van het plangebied hebben betrekking op uitgezette of ontsnapte dieren of exemplaren en genieten derhalve geen beschermde status onder de Wet natuurbescherming. Deze soorten worden hieronder verder niet behandeld.

De resultaten van de bureaustudie zijn gedurende het veldbezoek benut als hulpmiddel voor het bepalen welke soorten mogelijk binnen en rond het plangebied voor kunnen komen.

3.2 Veldbezoek

Gedurende het veldbezoek is, naast het plangebied, een zone rondom het plangebied bezocht om de aanwezige natuurwaarden te inventariseren. Deze zone wordt gehanteerd, omdat werkzaamheden die plaatsvinden binnen het plangebied effecten kunnen hebben op de omgeving. Deze zone wordt door de ter zake kundige ecooloog tijdens het terreinbezoek bepaald.

Waargenomen soorten en verwachte soorten (op basis van de aanwezige habitat en de bekende verspreiding) worden samengenomen en hun gebruik van het plangebied wordt beschreven. Hierbij ligt de nadruk op beschermde soorten, maar er zullen ook algemene en lichter beschermde soorten betrokken worden indien waargenomen of van belang voor de ingreep.

3.2.1 Vogels

Alle broedgevallen van vogels zijn beschermd. Van een aantal vogelsoorten zijn ook de nesten en vaste rust- en verblijfplaatsen jaarrond beschermd. Hierbij wordt onderscheid gemaakt tussen soorten waarvan de nesten en vaste rust- en verblijfplaatsen in elke situatie jaarrond beschermd zijn (categorie 1 tot en met 4) en soorten waarvan de nesten en vaste rust- en verblijfplaatsen alleen jaarrond zijn beschermd als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen (categorie 5). Alle provincies hanteren een eigen lijst met (potentieel) jaarrond beschermde nesten en vaste rust- en verblijfplaatsen. Een overzicht van de soorten per provincie is weergegeven in bijlage 1.

In de provincie Friesland zal bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet een aangepaste lijst met jaarrond beschermde nesten in werking treden. In bijlage 1 is tevens de aangepaste lijst met jaarrond beschermde nesten weergegeven. Voor de provincie Friesland wordt tevens de aangepaste lijst met jaarrond beschermde nesten behandeld indien deze soorten worden verwacht.

In onderstaande alinea's worden de soorten met een jaarrond beschermd nest en vaste rust- en verblijfplaatsen in elke situatie behandeld. Daarnaast worden de soorten met potentieel jaarrond beschermde nesten en vaste rust- en verblijfplaatsen behandeld die kunnen voorkomen binnen het plangebied of de directe omgeving. Hierbij wordt afgewogen of er sprake is van zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden die de jaarronde bescherming kunnen rechtvaardigen.

Jaarrond beschermde nesten

Tijdens het veldbezoek is gezocht naar jaarrond beschermde nesten binnen en rondom het plangebied. In de bomen rond het plangebied zijn geen jaarrond beschermde nesten aangetroffen waardoor nesten van de buizerd, havik, sperwer, ransuil en wespandief zijn uitgesloten. Er zijn geen kolonies nesten aangetroffen, waardoor de aanwezigheid van de roek tevens wordt uitgesloten. Er zijn geen geschikte hoge gebouwen met richels, palen of masten aanwezig binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden, waardoor de aanwezigheid van slechtvalk wordt uitgesloten. Het plangebied valt daarnaast buiten het natuurlijke verspreidingsgebied van broedgevallen van de grote gele kwikstaart. Ook zijn er geen nesten van de ooievaar aangetroffen. De bebouwing binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden is ongeschikt als broedlocatie voor de huismus, gierzwaluw, steenuil en kerkuil door het ontbreken van pannendaken of andere geschikte invliegopeningen en broedlocaties.

Op het huidige Ecommunitypark is een valkenkast waargenomen waar de torenvalk mogelijk tot broeden kan komen. Het nest van de torenvalk wordt met ingang van de Omgevingswet (2024) een jaarrond beschermd nest in Friesland. Nesten van aanvullende vogelsoorten welke met de intreding van de Omgevingswet beschermd worden, betreffen hoofdzakelijk koloniebroeders (aalscholver, blauwe reiger, dwergstern, grote stern, grote zilverreiger, lepelaar, Noordse stern, purperreiger, stormmeeuw, zwarte stern en zwartkopmeeuw). Er zijn geen kolonies van deze soorten of aangetroffen bekend in of nabij het plangebied. Daarnaast worden enkele soorten welke in een bosrijke omgeving broeden mogelijk

beschermd (draaihals, zwarte specht en raaf). De draaihals en zwarte specht broeden in grotere, uitgestrekte bossen, welke niet aanwezig zijn rond het plangebied. Er zijn geen brede, platte nesten van raaf waargenomen, waardoor de aanwezigheid van raaf wordt uitgesloten.

Tot slot worden de ringmus, huiszwaluw en zeearend mogelijk beschermd. Van de huiszwaluw en de zeearend zijn geen nesten aangetroffen, waardoor deze soorten uitgesloten kunnen worden. De ringmus broedt in kleinschalig boomrijk cultuurlandschap in schuren, onder dakpannen en in nestkasten. Deze zijn niet aanwezig binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden waardoor beschermde nestlocaties van de ringmus tevens kunnen worden uitgesloten.

Consequenties van de ingreep op mogelijk aanwezige jaarrond beschermde nesten van de torenvalk staan beschreven in paragraaf 4.2.

Mogelijk jaarrond beschermde nesten

Tijdens het veldbezoek is in en rondom het plangebied gecontroleerd op nestlocaties van vogelsoorten waarvan nesten mogelijk jaarrond beschermd zijn. In een dode boom aan de noordzijde van de Venekoten is een grote bonte specht waargenomen met nestindicerend gedrag. In deze boom zitten meerdere spechtenholten. Op het terrein van het huidige Ecommunitypark is een grondheuvel waargenomen waar de oeverzwaluw tot broeden kan komen. Daarnaast kunnen soorten als de scholekster en de visdief tot broeden komen op de platte daken.

Afbeelding 3.1. Boom met spechtenholten.

Afbeelding 3.2. Grondheuvel geschikt voor oeverzwaluw.

Consequenties van de ingreep op mogelijke jaarrond beschermde nesten staan beschreven in paragraaf 4.2.

Algemene broedvogels

In en rondom het plangebied kunnen diverse algemene broedvogels tot broeden komen. In en rondom de aanwezige watergangen kunnen diverse watervogels zoals de meerkoet, waterhoen en wilde eend tot broeden komen, in de bomen en bosschages rondom het plangebied soorten als merel en roodborst. Aanwezigheid van algemene broedvogels kan daarmee niet worden uitgesloten.

Consequenties van de ingreep op algemene broedvogels staan beschreven in paragraaf 4.2.

3.2.2 Vleermuizen

Alle vleermuizen zijn zwaar beschermd (alle in Nederland voorkomende soorten staan vermeld in de Habitatrichtlijn). Vleermuizen kunnen een plangebied gebruiken als verblijfplaats, vaste vliegroute en/of foerageergebied.

Verblijfplaatsen kunnen uitgesplitst worden in vier categorieën, te weten kraam-, zomer-, paar- en winterverblijven. Vleermuizen maken op verschillende manieren en in verschillende seizoenen gebruik van deze verblijfplaatsen. De eisen die vleermuizen stellen aan hun verblijfplaatsen zijn afhankelijk van de vleermuissoort en het gebruik van de verblijfplaats. Kraamverblijven worden in het voorjaar en de vroege zomer gebruikt door grote groepen drachtige vrouwtjes om hun jongen te baren en groot te brengen. Tegelijkertijd bevinden kleinere groepen mannetjes zich in de zomerverblijfplaatsen. Later in de zomer en in het najaar verplaatsen de mannetjes zich naar de paarverblijven, waaromheen ze een territorium bezetten en verdedigen tegen andere mannetjes. Binnen het territorium proberen de mannetjes langskomende vrouwtjes te lokken naar de paarverblijven, waar vervolgens de paring plaatsvindt. Het paarseizoen eindigt in de herfst, waarna de vleermuizen de winterverblijven opzoeken om te overwinteren. Sommige soorten migreren hiervoor over behoorlijke afstanden.

Vleermuizen gebruiken vliegroutes voor dagelijkse verplaatsingen tussen verblijfplaats en foerageergebieden en in het geval van migrerende soorten, voor de jaarlijkse trek van en naar de winterverblijven. Meestal maken vleermuizen langdurig gebruik van vaste routes die ze onthouden. Daarbij worden lijnvormige elementen zoals bomenrijen, dijken en watergangen gebruikt als vliegrouteondersteuning. Het onderbreken of verwijderen van deze elementen bij een (potentiële) vliegroute kan een negatief effect hebben op de mogelijkheid van vleermuizen om hun doel te bereiken.

Ten slotte kunnen vleermuizen een plangebied gebruiken als foerageergebied. De vleermuizen komen via vaste routes naar het foerageergebied om daar in de buurt van bomen en water te jagen op vliegende insecten. Net zoals vaste vliegroutes die veelvuldig gebruikt worden, maken vleermuizen ook gebruik van vaste foerageergebieden. Het ongeschikt maken van een foerageergebied door bijvoorbeeld het kappen of verlichten van bomen of het dempen van waterpartijen, kan tot gevolg hebben dat vleermuizen geen toegang meer hebben tot voldoende voedsel.

Verblijven

Op het terrein van het Ecommunitypark is een heuvel waargenomen waarin een deur zit met een kier (zie afbeelding 3.3). Dit is waarschijnlijk gedaan om een vleermuisbunker te creëren. Deze bunker kan dienen als winter- en/of zomerverblijf voor diverse soorten vleermuizen als de dwergvleermuizen, franjestaart, gewone grootoorvleermuis, baard- en watervleermuis. In de bedrijfspanden worden geen verblijfplaatsen verwacht doordat ze platte daken hebben en door het gebrek aan geschikte invliegopeningen.

In de boom met spechtenholten aan de noordzijde van de Venekoten kunnen mogelijk verblijfplaatsen aanwezig zijn van boombewonende vleermuizen, zoals de rosse vleermuis en watervleermuis. De aanwezigheid van verblijfplaatsen van zowel gebouw- als boombewonende soorten kan daarmee niet worden uitgesloten.

Afbeelding 3.3. Vleermuisbunker.

Consequenties van de ingreep op verblijfplaatsen van gebouw- en boombewonende vleermuizen staan beschreven in paragraaf 4.2.

Vliegroutes

De bomenrij langs de Venekoten vormt mogelijk een essentiële vliegrouteondersteuning voor diverse soorten vleermuizen doordat er weinig alternatieve lijnvormige elementen aanwezig zijn die in dezelfde richting lopen. De aanwezigheid van een essentiële vliegroute voor vleermuizen kan niet worden uitgesloten.

Consequenties van de ingreep op vliegroutes voor vleermuizen staan beschreven in paragraaf 4.2.

Foerageergebied

De gehele omgeving van het plangebied is geschikt als foerageergebied voor diverse soorten vleermuizen. Door de aanwezigheid van voldoende alternatief, vergelijkbaar gebied in de omgeving wordt de omgeving van het plangebied niet gezien als essentieel foerageergebied.

3.2.3 Overige zoogdieren

Uit de bureaustudie blijkt dat er in een straal van 2,5 kilometer rond het plangebied meerdere waarnemingen bekend zijn van beschermde zoogdiersoorten. Het gaat hier om de das, eekhoorn, otter en de wolf. Daarnaast is er een marterkast waargenomen op het perceel van het huidige Ecommunitypark. Deze kan mogelijk gebruikt worden door de bunzing, wezel, hermelijn en de steenmarter. Op het moment van schrijven geldt er voor al deze soorten nog een vrijstelling in de provincie Friesland. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet vervallen de vrijstellingen voor de bunzing, wezel en hermelijn waardoor deze soorten behandeld worden in voorliggende QuickScan.

Bunzing

De bunzing heeft een voorkeur voor kleinschalig landschap met houtwallen, greppels en sloten met overhangende vegetatie, ook dorpen en buitenwijken van steden vormen geschikt leefgebied. Een bunzing maakt zijn schuilplaats in oude hopen van bijvoorbeeld konijn, mol, vos en das. Maar ook onder steenhopen, houtmijten, in holle bomen of onder boomwortels. Hij bekleedt zijn hol met gras en mos. In de winter maakt de bunzing zijn schuilplaats op warmere plaatsen, zoals onder stro- en hooibalen bij boerderijen. De bunzing graaft soms zelf een hol (Zoogdierverseniging, z.d.). De bunzing kan de marterkast op het huidige perceel van het Ecommunitypark gebruiken als rustplaats. Ook biedt het grasland en de langs gelegen houtwallen geschikt foerageergebied voor deze soort. Op het moment van schrijven voorliggende QuickScan is de bunzing nog vrijgesteld in de provincie Friesland. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet vervalt deze vrijstelling (bij koninklijk besluit per 1 januari 2024).

Consequenties van de ingreep op rustplaatsen voor de bunzing staan beschreven in paragraaf 4.2.

Hermelijn

De hermelijn komt in alle habitats voor, in open plekken, in bossen, houtwallen, duinen, akkers en vochtig terrein. Belangrijk is dat er voldoende dekking en schuilmogelijkheden aanwezig zijn en dat er voldoende prooidieren in de vorm van (woel)muizen te vinden zijn. Verblijfplaatsen bevinden zich op plaatsen met voldoende dekking, zoals in bosschages, takkenbulten en in holen van muizen, ratten, konijnen, mollen, dassen en vossen (Zoogdiervereniging, z.d.). De hermelijn kan de marterkast op het huidige perceel van het Ecommunitypark gebruiken als rustplaats. Ook biedt het grasland en de langs gelegen houtwallen geschikt foerageergebied voor deze soort. Op het moment van schrijven voorliggende QuickScan is de hermelijn nog vrijgesteld in de provincie Friesland. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet vervalt deze vrijstelling (bij koninklijk besluit per 1 januari 2024).

Consequenties van de ingreep op rustplaatsen voor de hermelijn staan beschreven in paragraaf 4.2.

Wezel

Wezels leven bij voorkeur in open, droge natuur- en cultuurlandschap, maar verder in veel verschillende biotopen (zoals bossen, duinen, wei- en akkerland. Meestal in droger gebied dan de hermelijn. Echter overall waar woelmuizen ontbreken, ontbreekt ook de wezel. Ze zoeken graag dekking op, bijvoorbeeld bij bosschages, houtstapels of heggen. Ook bewonen ze vaak oude holen van muizen, ratten en konijnen die bekleed wordt met veren of haren van prooidieren. Goede schuilmogelijkheden en de aanwezigheid van voldoende geschikt voedsel zijn de enige eisen die de wezel aan zijn omgeving stelt (Zoogdiervereniging, z.d.). De wezel kan de marterkast op het huidige perceel van het Ecommunitypark gebruiken als rustplaats. Ook biedt het grasland en de langs gelegen houtwallen geschikt foerageergebied voor deze soort. Op het moment van schrijven voorliggende QuickScan is de wezel nog vrijgesteld in de provincie Friesland. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet vervalt deze vrijstelling (bij koninklijk besluit per 1 januari 2024).

Consequenties van de ingreep op rustplaatsen voor de wezel staan beschreven in paragraaf 4.2.

Das

De das leeft in allerlei biotopen, met een voorkeur voor kleinschalig akker- en weidelandschap met verspreide bosjes, heggen en houtwallen. Het leefgebied moet voldoende dekking bevatten, weinig verstoring, een groot voedselaanbod en een bodem waarin ze kunnen graven, met een grondwaterstand van tenminste 1,5 m onder het maaiveld (Zoogdiervereniging z.d.). Er zijn enkele waarnemingen van dassen bekend rond bosgebieden in de ruime omgeving van Oosterwolde. Rond het plangebied zijn geen sporen van dassen aangetroffen, zoals wissels, latrines of burchten. Tevens is er teveel verstoring rond het plangebied door de aanwezigheid van het bedrijventerrein. De aanwezigheid van de das binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden wordt daarmee uitgesloten.

Eekhoorn

Eekhoorns komen voor in bosachtige biotopen. Ze leven in verschillende bostypen maar ook in tuinen, parken en houtwallen. Zolang er voldoende voedsel beschikbaar is komen ze ook voor in bebouwd gebied (Zoogdiervereniging, z.d.). Er zijn enkele waarnemingen bekend van de in het noordwesten van Oosterwolde. Er zijn in de bomen rond het plangebied geen nesten van de eekhoorn waargenomen. De bosschage aan de noordoostzijde van het plangebied wordt mogelijk wel gebruikt door de eekhoorn als foerageergebied. Er is echter genoeg alternatief en even geschikt foerageergebied in de omgeving

aanwezig waardoor dit niet als essentieel foerageergebied wordt aangemerkt. De aanwezigheid van verblijfplaatsen en essentieel leefgebied van de eekhoorn wordt daarmee uitgesloten.

Otter

De otter leeft in oevers van allerlei zoete wateren, zolang er maar voldoende dekking van dichte vegetatie aanwezig is. De verblijfplaatsen bevinden zich op de oever in dierlijke en kunstmatige holtes en tussen dichte oevervegetatie en bosschages (Zoogdierverseniging, z.d.). Er is één waarneming bekend van een otterspoor op circa 1,2 kilometer afstand ten oosten van het plangebied. In en rond het plangebied ontbreken geschikte watergangen voor de otter waardoor de aanwezigheid van de otter binnen de invloedsfeer van de werkzaamheden uitgesloten kan worden.

Wolf

Bij voorkeur leeft de wolf in uitgestrekte open bossen en afgelegen moerasgebieden. De soort is echter een 'cultuurvolger' en heeft geleerd te overleven in gebieden waar ook mensen wonen. De wolf heeft een grote behoefte aan drinkwater (omdat hij dagelijks lange afstanden loopt) en komt dus weinig voor in droge landschappen. Het nest van een wolf bevindt zich vaak in een grot of zit verscholen onder boomwortels of tussen de rotsen. De wolf graaft soms ook een hol of vergroot hopen van andere dieren zoals vos en das (Zoogdierverseniging, z.d.). Er zijn drie waarnemingen bekend van de wolf rond het plangebied. In de directe omgeving van het plangebied bevinden zich echter geen uitgestrekte open bossen of afgelegen moerasgebieden. De aanwezigheid van de wolf wordt daarmee uitgesloten.

Overige beschermde zoogdieren

In de omgeving van het plangebied zijn geen marine habitats (walvisachtigen, gewone zeehond, grijze zeehond en walrus), grote waterrijke milieus met voldoende dekking en moerasgebieden, watergangen met een rijke oeverbegroeiing en onderwatervegetatie (bever, Noordse woelmuis, waterspitsmuis) aanwezig. Tevens zijn er geen bosrijke gebieden met voldoende voedsel (damhert, wild zwijn, edelhert, ondergrondse woelmuis) aanwezig. Ten slotte valt het bekende verspreidingsgebied van de veldspitsmuis ver buiten het plangebied, waardoor deze soort tevens wordt uitgesloten. Ook valt het bekende verspreidingsgebied van meerdere soorten buiten het plangebied, enkele zoogdiersoorten (gewone hamster, hazelmuis, lynx, wilde kat en eikelmuis) komen van nature alleen in Zuid-Limburg voor, waardoor de aanwezigheid van deze beschermde zoogdiersoorten wordt uitgesloten.

3.2.4 Reptielen

Uit de bureaustudie blijkt dat er in een straal van 2,5 kilometer rond het plangebied twee waarnemingen bekend zijn van beschermde reptielensoorten. Het gaat hier om de levendbarende hagedis en de ringslang.

Levendbarende hagedis

De levendbarende hagedis leeft in Nederland met name in heide- en hoogveengebieden en in veel beperktere mate langs infrastructuur, bosranden en duingebieden. Belangrijk is dat er voldoende dekking en schuilmogelijkheden aanwezig zijn, maar ook open plekjes om te zonnen. Een structuurrijke vegetatie is daarom van belang (RAVON, z.d.). Er zijn meerdere waarnemingen bekend van de levendbarende hagedis afkomstig uit het Drents-Friese Wold ten zuiden van het plangebied. Binnen het plangebied ontbreekt het aan geschikt leefgebied voor de levendbarende hagedis. De aanwezigheid van de levendbarende hagedis wordt daarmee uitgesloten.

Ringslang

De ringslang is een sterk aan watergebonden reptiel dat met name in de directe omgeving van beken, sloten, rivieren, meren, vijvers en poelen wordt aangetroffen. Geschikte wateren kunnen in laagveengebieden, struwelen, parken, natte heidegebieden, bossen en zelfs in bebouwd en agrarisch

gebied gelegen zijn, zolang er maar voldoende dekking en zonplekken aanwezig zijn. De ringslang is in Nederland afhankelijk van de aanwezigheid van broeihopen waarin de eieren tot ontwikkeling kunnen komen. Deze broeihopen bestaan veelal uit hopen mest, compost, blad- en snoeiafval of in een natuurlijke situatie uit aangespoeld plantenmateriaal (RAVON, z.d.). Er zijn meerdere waarnemingen bekend van de ringslang in het Drents-Friese Wold ten zuiden van het plangebied. Op het Ecomunitypark zijn watergangen aanwezig en zijn er hopen met groenafval waargenomen die kunnen dienen als broeihopen. Mogelijk kunnen deze elementen gebruikt worden door de ringslang (afbeelding 3.4). De aanwezigheid van de ringslang binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden kan niet worden uitgesloten.

Afbeelding 3.4. Locatie van de aangetroffen broeihopen (groene stip (blauw = reeds bestaand Ecomunitypark, rood = de uitbreidingslocatie) (bron achtergrond: Esri).

Consequenties van de ingreep op de ringslang staan beschreven in paragraaf 4.2

Overige beschermde reptielen

In de omgeving van het plangebied zijn geen marine habitats (dikkopschildpad, Kemps zeeschildpad, lederschildpad, soepschildpad) of heide-, laag- en hoogveen- of duingebieden met een rijke vegetatiestructuur (gladde slang, zandhagedis, hazelworm) aanwezig. De muurhagedis komt van nature alleen voor op de oude stadsmuren van Maastricht, maar er zijn op andere locaties uitgezette populaties bekend, welke levensvatbare populaties betreffen. Het plangebied is niet gelegen bij één van deze locaties. De aanwezigheid van deze beschermde reptielensoorten wordt derhalve uitgesloten.

3.2.5 Amfibieën

Uit de bureaustudie blijkt dat er in een straal van 2,5 kilometer rond het plangebied geen waarnemingen bekend zijn van beschermde amfibieënsoorten. Het gebied wordt jaarlijks gemonitord waarbij tot op heden geen beschermde amfibieënsoorten zijn waargenomen. De aanwezigheid van beschermde amfibieënsoorten wordt derhalve uitgesloten.

3.2.6 Vissen

In de omgeving van het plangebied is geen marine habitat (houting, steur) of stromende rivieren, beken en meren met zuurstofrijk water aanwezig (beekdonderpad, beekprik, elrits, gestippelde alver, kwabaal). De watergang centraal gelegen in het huidige Ecommunitypark betreft een relatief recente aangelegde watergang waardoor de aanwezigheid van de grote modderkruiper wordt uitgesloten.

3.2.7 Vlinders

Uit de bureaustudie blijkt dat er in een straal van 2,5 kilometer rond het plangebied waarnemingen bekend zijn van twee beschermde vlindersoorten. Het gaat hier om de grote vos en de grote weerschijnvlinder.

Grote vos

De grote vos leeft in vochtige, open bossen, bij bosranden, boomgaarden en locaties met grote vrijstaande bomen. De boomsoorten die de grote vos prefereert zijn de iep, zoete kers en sommige wilgensoorten (Vlinderstichting z.d.). Er is één waarneming van de grote vos bekend in het noorden van Oosterwolde. De soort kan over lange afstanden zwerven. Ook de bekende waarneming gaat waarschijnlijk om een zwervend individu. Binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden ontbreekt het aan bovengenoemd habitat van de grote vos. De aanwezigheid van essentieel leefgebied voor de grote vos binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden is uitgesloten.

Grote weerschijnvlinder

De grote weerschijnvlinder komt voor in oudere vochtige loofbossen, wilgenbroekbossen of groepen samenhangende bosjes in beekdalen. De grote weerschijnvlinder heeft een grote voorkeur van de boswilg als waardplant, echter vormt de grauwe wilg soms ook een waardplant (Vlinderstichting, z.d.). Er is één waarneming bekend van de grote weerschijnvlinder in de omgeving van het Fochteloërveen. In het plangebied ontbreekt het aan bovengenoemd habitat waardoor de aanwezigheid van de grote weerschijnvlinder binnen de invloedssfeer van de werkzaamheden uitgesloten kan worden.

Overige beschermde vlindersoorten

De meeste vlindersoorten zijn sterk gebonden aan het voorkeurshabitat, vaak in natuurgebieden, en zijn afhankelijk van de aanwezigheid van waardplanten. Tevens zijn er van veel soorten slechts enkele, geïsoleerde populaties bekend, of komen deze alleen voor in een specifieke regio in Nederland, als (Zuid) Limburg (donker pimperlblaauwtje, bruin dikkopje, spiegeldikkopje), de Weerribben (grote vuurvlinder), de Veluwe (bosparelmoervlinder, kleine heivlinder, grote parelmoervlinder), Waddeneilanden (grote parelmoervlinder) of de Moerputten in Noord-Brabant (pimperlblaauwtje).

Het plangebied is niet gelegen in of nabij een natuurgebied met hoogveen, vennen en moeras (veenbesblauwtje, veenbesparelmoervlinder, veenhooibeestje), kruidenrijke schrale graslanden (veldparelmoervlinder, komnavlinder, aardbeivlinder), vochtige loofbossen (kleine ijsvogelvlinder, bruine eikenpage), heide of duinen (duinparelmoervlinder, gentiaanblauwtje, aardbeivlinder), waar diverse beschermde vlindersoorten kunnen voorkomen. Van de soorten die tevens buiten natuurgebieden worden waargenomen, zoals sleedoornpage, teunisbloempijlstaart en iepenpage zijn geen waardbomen- en planten waargenomen binnen en rond het plangebied. Tot slot zijn enkele beschermde vlindersoorten reeds verdwenen uit Nederland (tijmblauwtje, zilverstreephooibeestje en moerasparelmoervlinder), of worden sporadisch waargenomen als dwaalgast (apollovlinder en boszandoog). De aanwezigheid van deze beschermde vlindersoorten wordt daarmee uitgesloten.

3.2.8 Libellen

Uit de bureaustudie blijkt dat er in een straal van 2,5 kilometer rond het plangebied één waarneming bekend is van een beschermde libellensoort. Het gaat hier om de gevlekte glanslibel.

Gevlekte glanslibel

De gevlekte glanslibel leeft op goed beschutte, moerassige plaatsen, zoals veenmosputjes in broekbossen, galigaanmoerassen, gagelmoerassen en verlande delen van vennen en petgaten. Mogelijk ook in vegetatierijke sloten (Vlinderstichting, z.d.). Bij de watergang centraal gelegen op het huidige Ecommunitypark is een waarneming gedaan van de gevlekte glanslibel waardoor de aanwezigheid van deze soort niet kan worden uitgesloten.

Consequenties van de ingreep op de gevlekte glanslibel staan beschreven in paragraaf 4.2.

Overige beschermde libellen

De meeste libellensoorten zijn sterk gebonden aan hun voorkeurs habitat, welke voor de meeste beschermde libellensoorten langs rivieren en beken (gaffellibel, rivierrombout, beekrombout, bosbeekjuffer, gewone bronlibel), laagveen en hoogveenmoerassen (hoogveenglanslibel) en vennen (geflekte witsnuitlibel, speerwaterjuffer) ligt. De groene glazenmaker komt alleen voor in watergangen met een dichte krabbenscheervegetatie.

Enkele soorten behoeven zeer specifiek habitat, zoals voedselarme tot iets voedselrijkere vennen en bosplasjes met (vaak) waterlelies (oostelijke witsnuitlibel), laagveen en heldere, matig voedselrijke wateren met kniediep water en vegetatie van verticale stengels van lisdodde, riet, pijpenstrootje en holpijp (donkere waterjuffer), begroeide moerassige plaatsen en verlandingszones van matig voedselarme vennen en petgaten (Kempense heidelibel) of zonnige, vaak kalkrijke stroompjes en bronnen met rijke water- en oevervegetatie met bij voorkeur kleine watereppe (mercurwaterjuffer). Waarnemingen van deze soorten zijn vaak afkomstig uit een specifieke geografische regio, zoals de Catspoele en Dellebuursterheide (oostelijke witsnuitlibel), de Weerribben en voorheen het Naardermeer (donkere waterjuffer) en zeer specifieke locaties in Limburg en voorheen Noord-Brabant en Overijssel (mercurwaterjuffer). De Kempense heidelibel is van origine alleen bekend in de Kempen, echter heeft het verspreidingsgebied van de soort zich in de afgelopen jaren flink uitgebreid. Vanwege de afwezigheid van genoemde habitattypen in combinatie met de geografische ligging van het plangebied, wordt aanwezigheid van beschermde libellensoorten uitgesloten.

3.2.9 Kevers

De beschermde keversoorten in Nederland zijn afhankelijk van bossen met dood eikenhout (vliegend hert, heldenbok), populierenhout (vermiljoenkever) en holle bomen (juchtleerkever), of sloten en kanalen zonder krooslaag (gestreepte waterroofkever) en grote vennen (brede geelgerande waterroofkever). De verspreiding van een aantal van deze soorten beperkt zich tevens tot zeer specifieke locaties zoals een bos nabij Kerkrade (juchtleerkever), enkele vennen in Drenthe en de kop van Overijssel (brede geelgerande waterroofkever) en enkele eikenbossen bij Zwolle, bij Alkmaar en bij het rivierengebied (heldenbok), hoewel soms oude en nieuwe populaties (her)ontdekt worden. Het plangebied is niet gelegen nabij het bekende verspreidingsgebied van deze soorten. Vanwege de afwezigheid van genoemde habitattypen in combinatie met de geografische ligging van het plangebied, wordt aanwezigheid van deze beschermde keversoorten uitgesloten.

3.2.10 Haften

Er is één haftensoort beschermd vanuit de Wet natuurbescherming. Het betreft hier de oeveeras, welke van nature voorkwam in de rivieren in Nederland, maar echter rond 1900 verdwenen is uit Nederland. De aanwezigheid van de oeveeras wordt daarmee uitgesloten.

3.2.11 Weekdieren

Er zijn twee weekdiersoorten beschermd vanuit de Wet natuurbescherming. Het gaat hier om de Bataafse stroommossel en de platte schijfhoren. De Bataafse stroommossel is reeds verdwenen uit Nederland. De platte schijfhoren komt voor in een groot deel van Nederland en leeft in zoete, heldere en schone wateren met een rijke vegetatie. De platte schijfhoren is niet bekend in de wijde omgeving van het plangebied. Aanwezigheid van de platte schijfhoren wordt uitgesloten op basis van bekende verspreidingsgegevens.

3.2.12 Kreeftachtigen

De enige beschermde kreeftachtige is de Europese rivierkreeft. Van nature kwam deze soort voor in de stroomgebieden langs de grotere rivieren. Tegenwoordig is er nog één populatie bekend van de Europese rivierkreeft op een landgoed nabij Arnhem. Het plangebied bevindt zich niet in de nabijheid van dit landgoed, waardoor de aanwezigheid van beschermde kreeftachtigen kan worden uitgesloten.

3.2.13 Vaatplanten

De in Nederland beschermde vaatplanten stellen specifieke eisen aan hun groeiplaats, of komen slechts beperkt voor in Nederland. De meeste soorten groeien op voedselarme bodems en zijn niet te verwachten op stikstofrijke of bemeste bodems zoals landbouwgronden en de meeste wegbermen. Andere beschermde soorten groeien slechts in een specifieke biogeografische regio in Nederland, zoals in het rivierengebied, de duinen langs de westkust, Waddeneilanden of in het heuvelland van Zuid-Limburg. Enkele plantensoorten groeien echter wel op stikstofrijke en bemeste bodems (o.a. brave hendrik, kruipend moerasscherm, brede wolfsmelk, drepes, korensla, naakte lathyrus, scherpkruid, smalle raai en wolfskers), maar komen alleen voor op specifieke geografische locaties zoals in Zuid-Limburg, of hebben andere eisen zoals een vochtige groeiplaats, specifieke bodemsoort of schaduw. Tevens verspreiden de meeste beschermde plantensoorten zich slecht, waardoor er vaak enkele geïsoleerde populaties bekend zijn.

3.2.14 Niet beschermde of vrijgestelde vissen en amfibieën

In de aanwezige watergangen leven mogelijk niet beschermde of vrijgestelde vissen en amfibieën. Voor deze soorten geldt de zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden.

Consequenties van de ingreep op niet beschermde of vrijgestelde vissen en amfibieën staan beschreven in paragraaf 4.2.

4 Effecten en gevolgen

4.1 Overzicht beschermde soorten

In dit hoofdstuk wordt de geplande ingreep getoetst aan de aanwezige of verwachte beschermde soorten (zie hoofdstuk 3) binnen het plangebied, en de te verwachten risico's voor deze soorten, bij uitvoer van de geplande werkzaamheden. In de Wet natuurbescherming zijn vooral vaste verblijfplaatsen (voortplantingslocaties zoals nesten, holen, kraamkolonies etc.) van belang, maar ook de functionele leefomgeving die de vaste verblijfplaatsen in stand houdt.

Voor soorten die niet genoemd worden vanuit de Vogelrichtlijn, Habitatrictlijn of Wnb artikel 3.10 geldt de algemene vrijstelling bij ruimtelijke ontwikkelingen. Zelfs bij negatieve effecten hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd. Ditzelfde geldt voor soorten van Wnb artikel 3.10, waarvoor een Provinciale vrijstelling is uitgegeven. Voor deze soorten geldt wel de zorgplicht, maar ze worden hieronder, ondanks eventueel voorkomen en eventueel te verwachten negatieve effecten, niet meegenomen.

Onderstaand wordt gebruik gemaakt van de term "verstoringzone". Deze term heeft betrekking tot de invloedssfeer welke is bepaald op de verwachte maximale verstoring die de onderhavige werkzaamheden mogelijk hebben op aanwezige natuurwaarden. Hierbij is rekening gehouden met tussenliggende elementen, visuele verstoring, verstoring door geluid, en verstoring door trillingen. De verstoringzone is per mogelijk aanwezige soort op basis van expert judgement bepaald aan de hand van deze verstoringseffecten en omgevingsfactoren, alsmede de gevoeligheid van de betreffende soort op basis van ecologie.

Tabel 4.1. Soort(groep)en van de Wet natuurbescherming waarvoor het effect van de maatregel bepaald moet worden. 3.1 = Vogelrichtlijn, 3.5 = Habitatrictlijn, 3.10 = nationaal beschermd.

Soortgroep	Soort(en)	Bescherming	Aanwezig
Broedvogels met jaarrond beschermde nesten (categorie 1 t/m 4)	Nestkast torenvalk.	3.1.	Potentieel.
Jaarrond beschermde nesten (categorie 5)	Diverse soorten.	3.1.	Potentieel.
Algemene broedvogels	Diverse soorten.	3.1	Potentieel.
Vleermuizen	Verblijfplaatsen gebouw- en boombewonende soorten.	3.5	Potentieel.
Overige zoogdieren	Bunzing, wezel, hermelijn.	3.10	Potentieel.
Reptielen	Ringslang.	3.10	Potentieel.
Libellen	Gevlekte glanslibel.	3.10	Potentieel.
Niet beschermde of vrijgestelde vissen en amfibieën	Diverse soorten.	Zorgplicht.	Potentieel.

4.2 Effecten op de in het plangebied (mogelijk) aanwezige flora en fauna

Jaarrond beschermde nesten (categorie 1 t/m 4)

Op het huidige Ecommunitypark is een valkenkast waargenomen waar de torenvalk mogelijk tot broeden kan komen. Het nest van de torenvalk wordt met ingang van de Omgevingswet (2024) een jaarrond beschermd nest in Friesland. Deze nestkast wordt door de werkzaamheden niet aangetast. De nestkast bevindt zich op 85 meter van de het nieuwe perceel en bevindt zich reeds op een bedrijventerrein met de bijbehorende verstoring. Tevens is er een houtwal aanwezig die het nieuwe perceel afschermt van de valkenkast. Door deze afstand en de tussenliggende afscherpende element in de vorm van de houtwal worden negatieve effecten op een mogelijk broedgeval van de torenvalk uitgesloten.

Jaarrond beschermde nesten (categorie 5)

In een dode boom aan de noordzijde van de Venekoten is een grote bonte specht waargenomen met nestindicerend gedrag. In deze boom zitten meerdere spechtenholten. Op het terrein van het huidige Ecommunitypark is een grondheuvel waargenomen waar de oeverwaluw tot broeden kan komen. Daarnaast kunnen soorten als de scholekster en de visdief tot broeden komen op de platte daken. Al deze broedlocaties zullen intact blijven.

De boom met de spechtenholten en een mogelijk nest van de grote bonte specht bevindt zich aan de noordzijde van de Venekoten op circa 25 meter van het nieuwe perceel. Echter rijdt er al het nodige verkeer over de Venekoten en zit er reeds een bedrijventerrein waardoor extra verstoring door de werkzaamheden niet verwacht wordt.

De grondheuvel welke een geschikte nestlocatie voor de oeverwaluw betreft bevindt zich op circa 85 meter van het nieuwe perceel waarbij de geschikte invliegzijde gericht is op het westen en niet richting het nieuwe perceel. Daarbij is de houtwal ook nog een tussenliggend afscherpend element van de werkzaamheden. Om deze redenen worden geen negatieve effecten verwacht op eventuele aanwezige oeverwaluwen.

Extra verstoring door de werkzaamheden op vogelsoorten die mogelijk op de platte daken broeden wordt tevens niet verwacht. Deze eventuele nestlocaties bevinden zich op hoogte en reeds op een bedrijventerrein met de bijbehorende verstoring.

Algemene broedvogels

Binnen en rond het plangebied kunnen meerdere algemene broedvogels tot broeden komen. Wanneer de werkzaamheden plaatsvinden, worden mogelijk aanwezige broedende vogels rond het plangebied verstoord en hun nesten vernietigd. Dit is in strijd met de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor de werkzaamheden niet uitgevoerd kunnen worden zonder dat de in paragraaf 5.1 genoemde vervolgstappen in acht worden genomen.

Vleermuizen

Op het terrein van het Ecommunitypark is een heuvel waargenomen waarin een deur zit met een kier (zie afbeelding 3.3). Deze bunker kan dienen als winter- en/of zomerverblijf voor diverse soorten vleermuizen als de dwergvleermuizen, franjestaart, gewone grootoorvleermuis, baard- en watervleermuis. In de boom met spechtenholten aan de noordzijde van de Venekoten kunnen mogelijk verblijfplaatsen aanwezig zijn van boombewonende vleermuizen, zoals de rosse vleermuis en watervleermuis. Daarnaast betreft de bomenrij aan de Venekoten mogelijk een essentiële vliegroute. Al deze verblijfplaatsen en de vliegroute worden niet aangetast door de werkzaamheden, wel kan er door het gebruik van bouwverlichting lichtverstoring optreden. Dit is in strijd met de verbodsartikelen uit de

Wet natuurbescherming, waardoor de werkzaamheden niet uitgevoerd kunnen worden zonder dat de in paragraaf 5.2 genoemde vervolgstappen in acht worden genomen.

Bunzing, wezel en hermelijn

De bunzing, wezel en hermelijn kunnen de marterkast op het huidige perceel van het Ecommunitypark gebruiken als rustplaats. Ook biedt het grasland en de langs gelegen houtwallen geschikt foerageergebied voor deze soorten. Op het moment van schrijven voorliggende QuickScan zijn alle drie de soorten nog vrijgesteld in de provincie Friesland. Met de inwerkingtreding van de Omgevingswet vervallen deze vrijstellingen (bij koninklijk besluit per 1 januari 2024). De marterkast zal door de werkzaamheden niet worden aangetast. Het foerageergebied wordt tevens niet aangetast. De aanlegfase voor de uitbreiding van het Ecommunitypark kan wel voor tijdelijke verstoring zorgen voor het foerageergebied. Echter is er genoeg en minstens even geschikt foerageergebied aanwezig in de directe omgeving waar geen werkzaamheden plaatsvinden. In de gebruiksfase zal er wel meer bedrijvigheid zijn in de omgeving, echter wordt er ook meer geschikt leefgebied voor de soorten aangelegd door variatie in vegetatie, reliëf en de aanleg van watergangen. Negatieve effecten op deze soorten door de werkzaamheden worden daarom niet verwacht.

Ringslang

Op het Ecommunitypark zijn watergangen aanwezig en zijn er hopen met groenafval waargenomen die kunnen dienen als broeihopen. Mogelijk kunnen deze elementen en de omliggende omgeving gebruikt worden door de ringslang (afbeelding 3.4). De watergang blijft behouden maar wordt mogelijk wel verbonden met een nieuw aan te leggen watergang door een duiker constructie. Het aanleggen van een eventuele duiker beslaat een zeer klein deel van eventueel leefgebied van de ringslang en is tijdelijk waardoor hiervan geen negatieve effecten worden verwacht. Wel dient voorkomen te worden dat ringslangen slachtoffer worden van graafwerkzaamheden en bouwverkeer waardoor de in paragraaf 5.3 benoemde vervolgstappen in acht dienen te worden genomen. Het is voornamelijk onbekend of de broeihopen aangetast worden. Indien deze broeihopen verwijderd worden en ze zijn in gebruik door de ringslang is dit in strijd met de verbodsartikelen van de Wet natuurbescherming, waardoor de werkzaamheden niet uitgevoerd kunnen worden zonder dat de in paragraaf 5.3 genoemde vervolgstappen in acht worden genomen.

Gevlekte glanslibel

Bij de watergang centraal gelegen op het huidige Ecommunitypark is een waarneming gedaan van de gevlekte glanslibel. De watergang blijft behouden maar wordt mogelijk wel verbonden met een nieuw aan te leggen watergang door een duiker constructie. Het aanleggen van een eventuele duiker beslaat een zeer klein deel van eventueel leefgebied van de gevlekte glanslibel en is tijdelijk waardoor hiervan geen negatieve effecten worden verwacht. Er zijn geen vervolgstappen aan de orde voor de gevlekte glanslibel.

Niet beschermde of vrijgestelde vissen en amfibieën

In de aanwezige watergangen leven mogelijk niet beschermde of vrijgestelde vissen en amfibieën. Voor deze soorten geldt de zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Indien werkzaamheden plaatsvinden aan watergangen dient voorkomen te worden dat vissen en amfibieën gedood worden. Hiervoor dienen de vervolgstappen in paragraaf 5.4 te worden aangehouden.

5 Vervolgstappen

In dit hoofdstuk worden de vervolgstappen beschreven voor de soorten waarvan in hoofdstuk 4 is bepaald dat deze mogelijk een effect bemerken van de geplande ingreep. Deze vervolgstappen kunnen bestaan uit het uitvoeren van nader onderzoek om de aanwezigheid te bevestigen of uit te sluiten. Maar de vervolgstap kan ook aangeven dat er een aanvraag voor een ontheffing op de verbodsbepalingen in de Wet natuurbescherming benodigd is. Er kan ook een specifieke werkwijze worden omschreven waardoor negatieve effecten worden voorkomen en de ingreep uitgevoerd kan worden zonder een ontheffing.

Tabel 5.1. Soort(groep)en van de Wet natuurbescherming waarvoor een vervolgactie benodigd is. 3.1 = Vogelrichtlijn, 3.5 = Habitatrichtlijn, 3.10 = nationaal beschermd.

Soortgroep	Soort(en)	Bescherming	Aanwezig	Vervolgactie
Algemene broedvogels	Diverse soorten.	3.1	Waarschijnlijk.	Specifieke werkwijze.
Vleermuizen	Verblijfplaatsen gebouw- en boombewonende soorten.	3.5	Mogelijk.	Specifieke werkwijze.
Reptielen	Ringslang.	3.10	Mogelijk.	Specifieke werkwijze.
Niet beschermde of vrijgestelde vissen en amfibieën	Diverse soorten.	Zorgplicht.	Potentieel.	Specifieke werkwijze.

5.1 Algemene broedvogels; specifieke werkwijze

Alle inheemse broedvogels zijn tijdens het broeden wettelijk beschermd volgens de Vogelrichtlijn. Als er ten tijde van de beoogde start van de werkzaamheden vogels in, of binnen de verstoringszone van het plangebied broeden, kunnen de werkzaamheden ter plaatse geen doorgang vinden totdat de jongen zijn uitgevlogen. Het is niet mogelijk om een ontheffing te verkrijgen voor het verstoren en verjagen van broedende vogels. Het verdient daarom de aanbeveling om de werkzaamheden buiten het broedseizoen uit te voeren. Een wettelijk vastgestelde periode voor het broedseizoen bestaat niet, bepalend is of broedgevallen aanwezig zijn. Indicatieve datumgrenzen zijn 15 maart tot 15 juli, maar er bestaan, afhankelijk van het weer en de vogelsoort, vele uitzonderingen op deze regel.

Indien de werkzaamheden starten aan het begin van het broedseizoen:

Broedgevallen binnen het plan- en verstoringsgebied van de werkzaamheden moeten voorkomen worden. Het ongeschikt maken kan preventief gedaan worden door ruim voor het vogelbroedseizoen het gebied te ontdoen van geschikte nestgelegenheden. Dit kan op verschillende manieren.

- Door het plaatsen van (fluit)linten in grasland kunnen weidevogels en grondbroeders buiten het plangebied gehouden worden;
- Door het kort maaien en kort houden van de oevervegetatie (waaronder bijvoorbeeld rietkragen) is er geen nestgelegenheid voor watervogels zoals meerkoet, waterhoen en wilde eend.

Indien de werkzaamheden starten te midden van het broedseizoen:

- Het plan- en verstoringsgebied dient eerst door een ter zake kundige ecooloog gecontroleerd te worden op aanwezigheid van broedvogels;
- Indien vastgesteld wordt dat sprake is van actuele broedgevallen binnen het plan- of verstoringsgebied, worden door de ter zake kundige ecooloog specifieke maatregelen voorgesteld en/of wordt (een deel van) het plangebied niet vrijgegeven en dienen de werkzaamheden uitgesteld te worden tot alle nesten, vanuit eigen beweging van de vogels, niet meer in gebruik zijn.

Bovengenoemde preventieve maatregelen kunnen alleen worden toegepast indien deze niet van invloed zijn op de andere (mogelijk aanwezige) beschermde natuurwaarden.

5.2 Vleermuizen; specifieke werkwijze

Op het terrein van het Ecommunitypark is een heuvel waargenomen waarin een deur zit met een kier (zie afbeelding 3.3). Deze bunker kan dienen als winter- en/of zomerverblijf voor diverse soorten vleermuizen als de dwergvleermuizen, franjestaart, gewone grootoorvleermuis, baard- en watervleermuis. In de boom met spechtenholten aan de noordzijde van de Venekoten kunnen mogelijk verblijfplaatsen aanwezig zijn van boombewonende vleermuizen, zoals de rosse vleermuis en watervleermuis. Daarnaast betreft de bomenrij aan de Venekoten mogelijk een essentiële vliegroute.

Door de werkzaamheden zullen deze verblijfplaatsen en vliegroute niet verloren gaan. Wel kan er verstoring door licht optreden wanneer er 's avonds of 's nachts wordt gewerkt gedurende de actieve periode voor vleermuizen (circa 15 april t/m 15 oktober) door het gebruik van bouwverlichting. Hierdoor kunnen mogelijk aanwezige vleermuizen gedesoriënteerd raken. Ten gevolge daarvan kan het functioneren verminderen van de mogelijk aanwezige verblijfplaatsen en vliegroute. Dergelijke effecten zijn in strijd met de verbodsbepalingen in de Wet Natuurbescherming

Er dient tijdens de werkzaamheden gedurende de actieve periode voor vleermuizen (circa 15 april t/m 15 oktober) rekening gehouden te worden met het vermijden van extra lichtoverlast op potentiële verblijfplaatsen en vliegroutes. Indien er licht gevoerd wordt na zonsondergang en voor zonsopkomst, dan dienen onderstaande mitigerende maatregelen opgevolgd te worden.

Mitigerende maatregelen:

- Extra lichtoverlast tijdens de werkzaamheden moet worden voorkomen door het licht weg te draaien van gebouwen, waterpartijen en bomen;
- Indien verlichting gevoerd moet worden dient er gekozen te worden voor amberkleurige verlichting.

5.3 Ringslang; specifieke werkwijze

Op het Ecommunitypark zijn watergangen aanwezig en zijn er hopen met groenafval waargenomen die kunnen dienen als broeihopen voor de ringslang. De watergang blijft behouden maar wordt mogelijk wel verbonden met een nieuw aan te leggen watergang door een duiker constructie. Het is vooralsnog onbekend of de broeihopen aangetast worden. Indien deze broeihopen verwijderd worden en ze zijn in gebruik door de ringslang, is dit in strijd met de verbodsartikelen van de Wet natuurbescherming. Indien de broeihopen toch verwijderd dienen te worden dient dit te gebeuren in de periode dat ringslangen geen gebruik maken van de broeihopen. De broeihopen dienen dan weggehaald of verplaatst te worden in de periode van 15 april tot eind mei of in oktober zodat legsels of overwinterende dieren niet

verstoord worden. Daarnaast dient er stapvoets gereden te worden op het werkterrein (minder dan 15 kilometer per uur) zodat eventuele aanwezige ringslangen kunnen vluchten.

5.4 Niet beschermde of vrijgestelde vissen en amfibieën

In de watergangen leven mogelijk niet beschermde of vrijgestelde vissen en amfibieën. Voor deze soorten geldt de zorgplicht. De zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Bij werkzaamheden aan watergangen wordt daarom geadviseerd om deze zoveel mogelijk in de maanden september en oktober uit te voeren doordat dan na de voortplantingsperiode en voor de winterrust van amfibieën gewerkt wordt. Werk in ieder geval bij een watertemperatuur boven de 5°C en wanneer er geen ijsvorming is. Indien mogelijk dient er langzaam, in één richting gewerkt te worden, richting delen die niet aangetast zullen worden. Hierdoor kunnen dieren de werkzaamheden ontvluchten. Indien deze werkwijze wordt toegepast zijn er geen belemmeringen meer ten aanzien van de Wet natuurbescherming.

6 Conclusie

In opdracht van Interra Maatwerk heeft ecologisch adviesbureau JM ecologie b.v. een QuickScan soortbescherming uitgevoerd aan de Venekoten te Oosterwolde, gemeente Weststellingwerf, provincie Friesland, ten behoeve van het definitief inrichten van het oostelijke deel van het Ecommunitypark. De QuickScan is uitgevoerd om eventuele strijdigheden van de beoogde werkzaamheden en de toekomstige situatie met de Wet natuurbescherming op te sporen. De consequenties van de beoogde ruimtelijke ingreep zijn getoetst aan de bepalingen van de soortenbescherming uit de Wet natuurbescherming (Wnb).

Uit de QuickScan is gebleken dat er mogelijk negatieve effecten zijn op algemene broedvogels, verblijfplaatsen en vliegroute van gebouw- en boombewonende vleermuissoorten, leefgebied en broeihopen van de ringslang en niet beschermde of vrijgestelde vissen en amfibieën. Om overtredingen op de Wet natuurbescherming te voorkomen dienen voor deze soortgroepen enkele mitigerende maatregelen genomen te worden. Zo dient lichtverstoring op verblijfplaatsen en vliegroutes van vleermuizen voorkomen te worden en verdient het de voorkeur om werkzaamheden uit te voeren buiten het vogelbroedseizoen om negatieve effecten op in gebruik zijnde nesten te voorkomen. Potentiële broeihopen van de ringslang dienen weggehaald of verplaatst te worden in de periode van 15 april tot eind mei of in oktober zodat legsels of overwinterende dieren niet verstoord worden. Daarnaast dient er stapvoets gereden te worden op het werkterrein (minder dan 15 kilometer per uur) zodat eventuele aanwezige ringslangen kunnen vluchten. Indien werkzaamheden aan watergangen plaatsvinden geldt de zorgplicht ten aanzien van niet beschermde of vrijgestelde amfibieën. Om aan de zorgplicht te voldoen dient er bij een watertemperatuur boven de 5°C en wanneer er geen ijsvorming is te worden gewerkt. Er dient langzaam, in één richting gewerkt te worden. Hierdoor kunnen dieren de werkzaamheden ontvluchten.

Indien bovenstaande werkwijzen worden toegepast is er geen belemmering meer ten aanzien van de Wet Natuurbescherming.

Daarnaast dient er een AERIUS-berekening uitgevoerd te worden om de mogelijke effecten van stikstofuitstoot te bepalen.

Gorredijk, september 2023.
JM ecologie b.v.

Geraadpleegde bronnen

- Nationale Database Flora- en Fauna (NDFF), geraadpleegd op 14 juni 2023.
- BIJ12, 2017. Kennisdocumenten.
- SOVON Vogelonderzoek Nederland 2002. Atlas van de Nederlandse broedvogels 1998-2000.
- Netwerk Groene Bureaus & Zoogdiervereniging, 2021. Vleermuisprotocol 2021.
- Vlinderstichting (z.d.). Informatiepagina libellen. Geraadpleegd van <https://www.vlinderstichting.nl/libellen>
- Vlinderstichting (z.d.). Informatiepagina vlinders. Geraadpleegd van <https://www.vlinderstichting.nl/vlinders>
- FLORON (z.d.). Verspreidingsatlas vaatplanten. Geraadpleegd van <https://www.verspreidingsatlas.nl/vaatplanten>
- RAVON (z.d.). Informatiepagina soorten. Geraadpleegd van <https://www.ravon.nl/Soorten/Soortinformatie>
- Zoogdiervereniging (z.d.). Informatiepagina soorten. Geraadpleegd van <https://www.zoogdiervereniging.nl/zoogdiersoorten>

Bijlage 1 – Jaarrond beschermde nesten per provincie

Provincie Noord-Brabant, Noord-Holland, Zuid-Holland, Zeeland, Gelderland, Drenthe, Utrecht en Groningen*

Tabel 1. Jaarrond beschermde nesten in de provincies Noord-Brabant, Noord-Holland, Zuid-Holland, Zeeland, Gelderland, Drenthe, Utrecht en Groningen*.

Soort	Categorie	Soort	Categorie	Soort	Categorie
Boomvalk	4	Blauwe reiger	5	IJsvogel	5
Buizerd	4	Boerenwaluw	5	Kleine bonte specht	5
Gierzwaluw	2	Bonte vliegenvanger	5	Kleine vliegenvanger	5
Grote gele kwikstaart	3	Boomklever	5	Koolmees	5
Havik	4	Boomkruiper	5	Kortsnavelboomkruiper	5
Huismus	2	Bosuil	5	Oeverwaluw	5
Kerkuil	3	Brilduiker	5	Pimpelmees	5
Oehoe	3	Draaihals	5	Raaf	5
Ooievaar	3	Eidereend	5	Ruigpootuil	5
Ransuil	4	Ekster	5	Spreeuw	5
Roek	2	Gekraagde roodstaart	5	Tapuit	5
Slechtvalk	3	Glanskop	5	Torenvalk	5
Sperwer	4	Grauwe vliegenvanger	5	Zeearend	5
Steenuil	1	Groene specht	5	Zwarte kraai	5
Wespendief	4	Grote bonte specht	5	Zwarte mees	5
Zwarte wouw	4	Hop	5	Zwarte roodstaart	5
		Huiswaluw	5	Zwarte specht	5

Categorie 1: jaarrond gebruikte nesten (steenuil).

Categorie 2: zeer honkvaste koloniebroeders of afhankelijk van bebouwing.

Categorie 3: Zeer honkvaste broeders of afhankelijk van bebouwing (geen kolonie).

Categorie 4: vogels die ieder jaar terug keren naar specifiek nest.

Categorie 5: honkvaste broeders, maar voldoende flexibel. Vogels met een categorie 5 jaarrond beschermd nest worden alleen als jaarrond beschermd beschouwd wanneer hier een ecologisch zwaarwegende reden voor geldt.

*De provincie Groningen heeft met de inwerkingtreding van de Wet natuurbescherming in 2017 gesteld dat er geen vaste lijst met jaarrond beschermde nesten wordt gehanteerd in de provincie Groningen, maar dat jaarronde bescherming afhankelijk is van de essentie van een nest. Wel erkent de provincie Groningen de lijsten van andere bevoegde gezagen. Om deze reden wordt de meest frequent gebruikte lijst jaarronde beschermde nesten gehanteerd en worden overige soorten met een essentieel nest toegevoegd indien van toepassing.

Provincie Limburg

Tabel 2. Jaarrond beschermde nesten in de provincie Limburg.

Soort	Categorie	Soort	Categorie
Boerenwaluw	2	Bijeneter	4
Boomvalk	3	Blauwe reiger	4
Bosuil	2	Buizerd	4
Gierzwaluw	2	Draaihals	4
Grote gele kwikstaart	2	Grauwe klauwier	4
Havik	3	Grutto	4
Huismus	2	Ijsvogel	4
Huiszwaluw	2	Kramsvogel	4
Kerkuil	1	Kwartelkoning	4
Oehoe	1	Oeverzwaluw	4
Ooievaar	2	Paapje	4
Raaf	3	Ringmus	4
Ransuil	3	Roerdomp	4
Rode wouw	3	Sperwer	4
Roek	1	Spotvogel	4
Slechtvalk	2	Visdief	4
Steenuil	1	Wulp	4
Torenvalk	3	Zomertortel	4
Wespendief	3	Zwarte specht	4
Zwarte wouw	3		

Categorie 1: jaarrond gebruikte nesten

Categorie 2: zeer plaatsgetrouwe broedvogel of afhankelijk van bebouwing.

Categorie 3: zeer plaatsgetrouwe broedvogel of ieder jaar terugkeert naar specifiek nest.

Categorie 4: vogel dat jaarlijks terugkeert naar specifiek nest, maar voldoende flexibel is om elders een nieuw nest te bouwen. Echter, dusdanig kwetsbaar dat functionaliteit van leefgebied niet in het geding mag komen.

Provincie Overijssel

Tabel 3. Jaarrond beschermde nesten in de provincie Overijssel.

Soort	Categorie	Soort	Categorie
Boerenwaluw	3	Blauwe reiger	5
Boomvalk	4	Bonte vliegenvanger	5
Bosuil	3	Boomklever	5
Buizerd	4	Boomkruiper	5
Gierzwaluw	2	Draaihals	5
Grote gele kwikstaart	3	Gekraagde roodstaart	5
Havik	4	Glanskop	5
Huismus	2	Grauwe vliegenvanger	5
Huiswaluw	2	Groene specht	5
Kerkuil	3	Grote bonte specht	5
Oehoe	3	Grutto	5
Ooievaar	3	IJsvogel	5
Raaf	4	Kleine bonte specht	5
Ransuil	4	Kortsnavelboomkruiper	5
Roek	2	Middelste bonte specht	5
Slechtvalk	3	Oeverwaluw	5
Sperwer	4	Ringmus	5
Steenuil	1	Spreeuw	5
Torenvalk	4	Tapuit	5
Wespendief	4	Tureluur	5
Zeearend	4	Veldleeuwerik	5
Zwarte specht	3	Wulp	5
Zwarte wouw	4	Zomertortel	5
		Zwarte mees	5
		Zwarte roodstaart	5

Categorie 1: jaarrond gebruikte nesten.

Categorie 2: zeer plaatsgetrouwe koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats of afhankelijk van bebouwing of biotoop.

Categorie 3: zeer plaatsgetrouwe broedvogel die ieder jaar terugkeert naar specifiek nest of afhankelijk van bebouwing.

Categorie 4: vogels die jaarlijks terug keren naar specifiek nest en die niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.

Categorie 5: nesten van vogels die over voldoende flexibiliteit beschikken om zich elders te vestigen.

Provincie Flevoland

Tabel 4. Jaarrond beschermde nesten in de provincie Flevoland.

Soort	Categorie	Soort	Categorie	Soort	Categorie
Boerenzwaluw	3	Blauwe reiger	5b	Oeverzwaluw	5b
Bosuul	4	Boomvalk	5a	Ooievaar ¹	5a
Gierzwaluw	2	Buizerd	5a	Raaf	5a
Grote gele kwikstaart	3	Draaihals	5b	Rode wouw	5a
Huismus	2	Groene specht	5b	Sperwer	5a
Kerkuil ²	1	Grote bonte specht	5b	Spreeuw	5b
Ransuil	4	Havik	5a	Tapuit	5b
Roek	2	Huiszwaluw	5b	Wespendief	5a
Slechtvalk	3	IJsvogel	5b	Zeearend	5a
Steenuil	1	Kleine bonte specht	5b	Zwarte specht	5b
Torenvalk	3	Middelste bonte specht	5b	Zwarte wouw	5a
		Oehoe	5a		

¹) Wanneer een ooievaarsnest in een hoogspanningsmast vanwege werkzaamheden moet worden weggehaald of verplaatst, dan kan dat buiten de periode dat er eieren/jongen aanwezig zijn, zonder ontheffing. Er dient na uitvoering van de werkzaamheden een gelijk aantal vervangende nesten in de hoogspanningsmast te worden aangeboden binnen hetzelfde territorium.

²) In het geval dat een kerkuilenkast binnen een erf wordt verplaatst buiten de periode dat er jongen aanwezig zijn, dan hoeft geen ontheffing te worden aangevraagd, mits onder begeleiding van een deskundige.

Categorie 1: nesten die, behalve gedurende het broedseizoen als nest, buiten het broedseizoen in gebruik zijn als vaste rust- en verblijfplaats.

Categorie 2: nesten van koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing of biotoop. De (fysieke) voorwaarden voor nestplaatsen zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.

Categorie 3: nesten van vogels, zijnde geen koloniebroeders, die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden en die daarin zeer honkvast zijn of afhankelijk van bebouwing. De (fysieke) voorwaarden voor nestplaatsen zijn vaak zeer specifiek en limitatief beschikbaar.

Categorie 4: vogels die jaar in jaar uit gebruik maken van hetzelfde nest en die zelf niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.

Categorie 5a: in beginsel wel jaarrond beschermd, tenzij uit een ecologische beoordeling blijkt dat aantasting niet van invloed is op de lokale staat van instandhouding van de soort, bijvoorbeeld omdat er voldoende uitwijkmogelijkheden zijn.

Categorie 5b: in beginsel niet jaarrond beschermd, tenzij door aantasting de lokale staat van instandhouding van de soort in het geding komt, bijvoorbeeld omdat er geen of onvoldoende geschikte uitwijkmogelijkheden zijn.

Provincie Friesland

Tabel 5. Jaarrond beschermde nesten in de provincie Friesland (tot inwerkingtreding omgevingswet).

Soort	Categorie	Soort	Categorie	Soort	Categorie
Boomvalk	4	Blauwe reiger	5	IJsvogel	5
Buizerd	4	Boerenwaluw	5	Kleine bonte specht	5
Gierzwaluw	2	Bonte vliegenvanger	5	Kleine vliegenvanger	5
Grote gele kwikstaart	3	Boomklever	5	Koolmees	5
Havik	4	Boomkruiper	5	Kortsnavelboomkruiper	5
Huismus	2	Bosuil	5	Oeverzwaluw	5
Kerkuil	3	Brilduiker	5	Pimpelmees	5
Oehoe	3	Draaihals	5	Raaf	5
Ooievaar	3	Eidereend	5	Ruigpootuil	5
Ransuil	4	Ekster	5	Spreeuw	5
Roek	2	Gekraagde roodstaart	5	Tapuit	5
Slechtvalk	3	Glanskop	5	Torenvalk	5
Sperwer	4	Grauwe vliegenvanger	5	Zeearend	5
Steenuil	1	Groene specht	5	Zwarte kraai	5
Wespendief	4	Grote bonte specht	5	Zwarte mees	5
Zwarte wouw	4	Hop	5	Zwarte roodstaart	5
		Huiszwaluw	5	Zwarte specht	5

Uit een conceptversie omgevingsverordening van 2021 blijkt dat mogelijk met ingang van de omgevingsverordening in de provincie Fryslân een nieuwe lijst met jaarrond beschermde nesten in werking treedt, deze is echter nog niet definitief gemaakt en daarom nog niet geldig. Ook is het mogelijk dat deze lijst nog wijzigt of aan bepaalde voorwaarden verbonden is. In onderstaande tabel is opgenomen welke soorten met ingang van de omgevingsverordening jaarrond beschermd zijn in de provincie Fryslân.

Tabel 6. Aangepaste lijst met jaarrond beschermde nesten in de provincie Friesland vanaf inwerkingtreding omgevingswet (mogelijk vanaf 2023).

Soort	Categorie	Soort	Categorie	Soort	Categorie
Aalscholver	2	Ransuil	4	Bergeend	5
Blauwe reiger	2	Ringmus	2	Blauwe kiekendief	5
Boomvalk	4	Roek	2	Boerenwaluw	5
Bosuil	3	Slechtvalk	3	Bontbekplevier	5
Buizerd	4	Sperwer	4	Eider	5
Draaihals	4	Steenuil	1	Gekraagde roodstaart	5
Dwergstern	2	Stormmeeuw	2	Glanskop	5
Gierzwaluw	2	Torenvalk	3	Grote mantelmeeuw	5
Grote gele kwikstaart	3	Wespendief	4	Grutto	5
Grote stern	2	Zeearend	4	Kleine bonte specht	5
Grote zilverreiger	2	Zwarte specht	3	Kleine mantelmeeuw	5
Havik	4	Zwarte stern	2	Kokmeeuw	5
Huismus	1	Zwarte wouw	4	Kraanvogel	5
Huiszwaluw	2	Zwartkopmeeuw	2	Middelste bonte specht	5
IJsvogel	3			Oeverzwaluw	5
Kerkuil	1			Paapje	5
Lepelaar	2			Ruigpootuil	5
Noordse stern	2			Scholekster	5
Oehoe	3			Spreeuw	5
Ooievaar	3			Strandplevier	5
Purperreiger	2			Visdief	5
Raaf	3			Zilvermeeuw	5

Categorie 1: jaarrond gebruikte nesten.

Categorie 2: zeer plaatsgetrouwe koloniebroeders die elk broedseizoen op dezelfde plaats broeden of afhankelijk van bebouwing of biotoop.

Categorie 3: zeer plaatsgetrouwe broedvogel die ieder jaar terugkeert naar specifiek nest of afhankelijk is van bebouwing.

Categorie 4: vogels die jaarlijks terugkeert naar specifiek nest en die niet of nauwelijks in staat zijn een nest te bouwen.

Categorie 5: nesten van vogels die weliswaar vaak terugkeren naar de plaats waar zij het jaar daarvoor hebben gebroed of de directe omgeving daarvan, maar die wel over voldoende flexibiliteit beschikken om, als de broedplaats verloren is gegaan, zich elders te vestigen. Deze zijn buiten het broedseizoen niet beschermd, tenzij er sprake is van zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.